

3.

sa Utössä käydessään tapasi "Hyljekuninkaan", Mauritz Öhmanin. Öhmanilla oli särkyä, ja Ragnar määräsi hänellä salisyylihappoa. Särky hävisi, ja palkkioksi Ragnar kutsuttiin pilkkimään turskaa Öhmanin "Torskrumeille" (tietty paikat, joihin turskat kokoontuvat ja tarttuvat syöttiin), jotka on kirjoitettu Öhmanien "turskaraamattuun". Oletan, että sellainen kirja pitää sisällään melkoisen määrän paikallistuntemusta; Eskil Öhman, Mauritzin pojanpoika, on tällä hetkellä 7. tai 8. polvi Öhmanija Utössä.

Henkilökohtaisesti en voi muistaa, että Raggen olisi osoittanut mitään erityistä mielenkiintoa kalastusta kohtaan; hänelle se on ollut enemmän rutiinyyttä kuin intohimoa. Haastatteluni yhteydessä kysyin, miten asian laita on. "Asia oli niin", selittää Raggen, "että Suomussalmen Kiantajärvellä suomea oppimassa viettämäni kesän 1914 jälkeen, kalastettuani siellä harria ja tai-

menta koskissa, ei säyseämpi saaristolakalustus ole oikein maittanut."

Purjehduksesta tuli sen sijaan pysyvämpi harrastus. Veneet ovat vaihdelleet "Sjöfrökenistä" (1919—1926) ja Gabriel Gestrinin piirtämästä "Bachelorista" (1926—1936) Estlanderin piirtämään kuutoseen "Carmelaan" (1937—1946, kuva 8 v. 1937) sekä "isopyöriäinen Aloneen" (1946—1960) jonka oli piirtänyt Knud Reimers. Mitä "Aloneen" tulee, muistan henkilökohtaisesti ennen kaikkea sen, että siinä oli huomattavasti mukavampi asua kuin isäni veneessä.

Kirjassaan "Hur det kom sig, Forskarminnen och motiveringar" (Norstedt, 1983) Granit luo seuraavan tunnelmakuvan Alonen purjehdukselta. "Sodan jälkeen tuli mahdolliseksi purjehtia Vikminneen kesäloman ajaksi ja takaisin syyslukukaudeksi. Siihen aikaan oli rauhallisempaa purjehtia kevätsumuissa kuin nykyään. Ei ollut näitä monia yht'äkkiä esiin sukeltavia jät-

tiläismäisiä lauttoja. Ahvenanmaalta saattoi suunnata kurssin Skiftenin yli Husöltä Korppoon Kråkskärin syvää länsipuolta kohti ja hyvissä ajoin kääntää pohjoisniemen ympäri väylälle kohti Björkön kärkeä. Kielon ja vastapuhjenneiden koivunlehtien tuoksu leijui veneen ympärillä kääntyttäessä ihanan saaren ympäri."

William muisti millaista oli pimeällä keulakannella

Itse voin kertoa pienen muiston, joka liittyy Raggeniin purjehtijana. Eräänä toukokuun 1970 ensimmäisistä päivistä istuin hiekassa palmujen alla Sarasotassa, Floridassa, ja keskustelin hämäänäkemisestä (pimeäänsopeutumisesta) William Rushtonin, Granitin työtoverin ja hyvän ystävän kanssa. Siihen aikaan Rushton yritti sopeutua näöntutkimuksen "Grand Old Manin" rooliin, oltuaan sitä ennen tutkimuksen arvoja kunnioittamaton "Paha Poika". Nyt hän istui puhumassa ryhmälle nuorempia näöntutkijoita. Lempeässä yötuolessa tulivat etsimättä mieleen menneiden aikojen koleammat illat pohjoisilla vesillä ja William kertoi eräästä purjehduksesta Ragnar Granitin kanssa sysipimeässä myöhäiskesän yössä. "Me liu'uimme erääseen lahteen jossa saaristossa enkä minä nähnyt mitään. Ragnar sanoi että nyt menemme pojille ja määräsi minut keulakannelle nostamaan pojun ylös. Hieman epävarmana menin keulaan", kertoi William, "ja siellä sitten makasin enkä edelleenkaan nähnyt mitään. Mutta yht'äkkiä se tuli vastaan! Kuin ihmeen kautta kellui vaalea läikkä mustassa vedessä edessämme vain muutamia metrejä meistä. Minun onnistui saada se ylös", sanoi William tyytyväisenä, "mutta en edelleenkaan ymmärrä, miten Ragnar suunnisti sillä kertaa."

Kun myöhemmin kerroin tämän Rushton-version Raggenille, hän sel-

vitti minulle hymyillen asiaa, jota en oikein ollut ymmärtänyt. Rushtonin innostus tätä purjehdusta muistellessaan johtui siitä, että hän käsitti tilanteen allegorisesti, t.s. niin, että myös tutkimuksessa Ragnar osuu eittämättä oikeaan, mutta se, joka yrittää seurata kokeita, ei oikein ymmärrä, miten hän pääsee lopputulokseensa.

Acedia

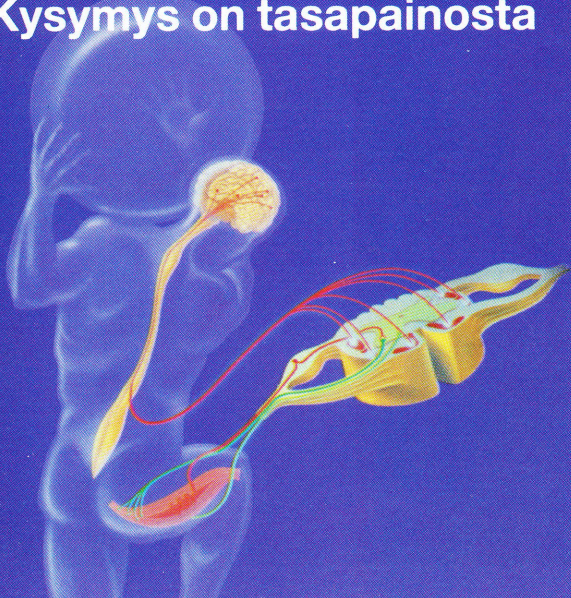
Luonnontieteisiin keskittyneen tutkijan elämä voi monta kertaa tuntua kaksiuotteiselta pintamaailmalta, jossa on paljon älyllistä jännitettä ilman kontaktia elämän todellisiin ehtoihin, ilman aineksia inhimilliseen ulottuvuuteen. Tämä kokemus liittyy "suureen acediaan" (tutkijan erityinen henkinen kuluminen ja elämänväsymys), jota Granit niin mestarillisesti kuvaa esseekoko-

4.

3. Arthur W. Granit 23-vuotiaana v. 1894.
4. Bertie Granit (s. 1878) vähän ennen Ragnarin syntymää.

Kysymys on tasapainosta

Sirdalud[®]

(titsanidiini)

lihasrelaksantti
spastisuuden ja lihasspasmien
hoitoon

Indikaatiot

Neurologisista häiriöistä johtuva spastisuus
sekä kivulliset lihasspasmit.

Palvelevaa perustutkimusta

SANDOZ OY
Vattuniemenkatu 8
00210 Helsinki
Puhelin (90) 673 495

5.

6.

elmassaan "Ung mans väg till Minerva" (Norstedt, 1941, uusi painos KF:n kustantamo, 1958). Granit tietää mistä puhuu ja hän palaa omiin kokemuksiinsa tutkijan väsymyksestä kirjassaan "Hur det kom sig".

Ragnar Granit kuuluu kuitenkin niihin, jotka ovat henkisesti kestäneet, siitä todistaa jo hänen tuotantonsa, ja hän on myös itse kuvannut sekä sairauden diagnoosin että myös mahdollisuuksista henkiseen terveyteen esim. tutkimussuunnan vaihdon avulla yms. Mitä tulee yleisen älyllisen pelin yksipuolisuuden kestämiseen, luulen kuitenkin, että ilman suurta psykologista tarkkanäköisyyttä voi todeta, mistä Granit on löytänyt inhimillisen ankkuripaikkansa: vaimonsa Daisyn luota ja Vikminnen "vuosisataisesta turvallisuudesta", kuten hän itse ilmaisee asian.

Sen lisäksi voimme todeta, että Granitilla on aina kouluajoista lähtien ollut läheinen yhteys laajaan humanistien, kirjailijoiden ja taiteilijoiden piiriin, ja tällä tarkoitan sekä ihmisiä että heidän teoksiaan. Hänen luonnontieteen opettajiensa ja työtovereidensa joukossa on myös henkilöitä, joita ei millään muotoa voi syyttää henkisestä pinnallisuudesta.

Kirjailijoiden ja kuvataiteilijoiden joukossa

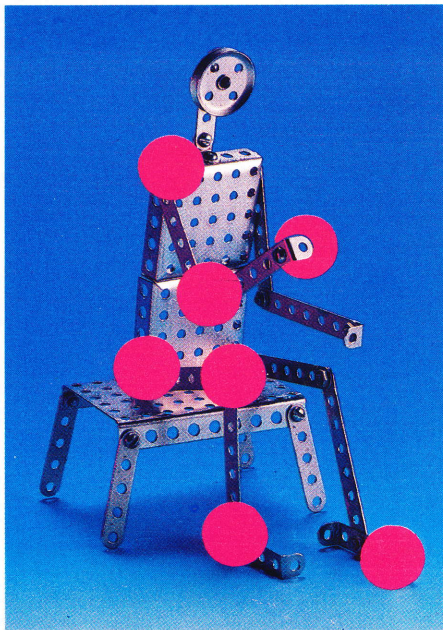
Henkinen vitaliteetti ja kiinnostus kaikkien taivaan ja maan välillä on Granitin ja Granit-Ringbomin suvun perusominaisuus ja sellaisenaan varmaankin sekä geeni- että kulttuuriperimän juurruttama. Kun kesällä 1988 tuli pu-

5. "Sjöfröken" lähdössä Vikminnen sillan pielestä Korpostromistä turskanpyyntiin Utön vesille v. 1923. Veneessä oikealla seisova nuorukainen on Ragnar Granit.
6. Vuosisadan alkupuolen kalastusasutyyliä Ragnar Granitin yllä.

7. Heidi Runebergin ja Rabbe Enckellin häiden yhteydessä kokoontui kirjailijoiden joukko: edessä vasemmalta Cid Tallqvist, Ragnar Granit ja Torger Enckell, takana Rabbe Enckell, Heidi Runeberg, Lars-Ivar Ringbom ja Kurt Reuter.

ARTROOSIN

TURVALLISEN TEHOKAS

Trabona®

100_{mg} depot

diklofenaakki
Licence Ciba Geigy

VAIN KERRAN PÄIVÄSSÄ

Pakkaukset ja VMH + luv:
Trabona 100 mg depottbl.
10 (42,51) 30 (107,98) 100 (299,47)
Trabona 25 mg enterotabl.
30 (36,49) 100 (100,20)
Trabona 50 mg enterotabl.
20 (42,51) 100 (171,25)
Trabona 100 mg supp.
5 (30,87) 30 (153,22)

Indikaatiot: Aikuisten ja lasten nivelreuma, degeneratiiviset reuman muodot, pehmytösureuma sekä posttraumaattiset ja postoperatiiviset tulehdus- ja kiputilat, myös odontologiassa. Dysmenorrea.

Kokonaan korvattavat indikaatioilla: Hajapesäkkeiset sidekudostaudit ja niihin verrattavat tilat. 90% korvattavat indikaatioilla. Reumaattiset nivelulehdukset ja vastaavat tilat.

LEIRAS

Kipu- ja reumalääkkeet
Valmistaja: Medica